

Onderwerp: Financiële gevolgen meicirculaire

Aanleiding

In de Kadernota 2018 is het financiële perspectief geschetst naar de situatie van dat moment. De inkt van de kadernota was nog maar amper droog of de meicirculaire verscheen, waarin het ministerie van Binnenlandse Zaken een nieuwe prognose geeft voor de uitkeringen uit het gemeentefonds. Aangezien wij in het proces van de totstandkoming van de kadernota geen mogelijkheid meer hadden om de gevolgen van de circulaire in de kadernota te verwerken, hebben we ervoor gekozen u via dit memo separaat over de gevolgen voor het financieel perspectief te informeren.

Uitkomsten circulaire

Normaliter is de meicirculaire de belangrijkste van de drie die jaarlijks verschijnen. Dit jaar hebben we echter al een tussentijdse circulaire gehad in maart 2018. Dit naar aanleiding van het sluiten van het InterBestuurlijk Programma (IBP) door de diverse overheidslagen. Daarin zijn afspraken gemaakt over de diverse maatschappelijk opgaven waar de overheden gezamenlijk voor staan. Gevolg hiervan was dat de maartcirculaire zeer omvangrijke en hogere accressen (€ 2,9 miljard) bevatte, ten opzichte van de septembercirculaire 2017.

De maartcirculaire gaf daardoor een erg positief beeld. Op verschillende onderdelen was echter al duidelijk dat het effect later zou moeten worden bijgesteld. Deze verwachting is nu in de meicirculaire bevestigd. Per saldo wordt in de meicirculaire een bedrag van € 850 miljoen uitgenomen (gekort). Doordat wij op onderdelen in de verwerking van de maartcirculaire in de kadernota reeds hebben geanticipeerd op deze verwachting, is het effect relatief beperkt.

Opvallend punt in de meicirculaire is de verwerking van het Sociaal Domein. De uitkeringen op het gebied van het sociaal domein werden in het verleden uitgekeerd als een Integratie-uitkering. Met ingang van 2019 worden deze middelen overgeheveld naar de Algemene Uitkering.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein met ingang van 2019 opgaat in de algemene uitkering en daarmee deel uitmaakt van de trap-op-trap-af systematiek. De huidige Integratie-Uitkering Sociaal domein houdt met ingang van 2019 derhalve op te bestaan. Het inweven van die gelden in de maatstaven van de algemene uitkering is technisch gezien een zeer omvangrijke operatie. De budgettaire effecten vallen voornamelijk mee. De herverdeeleffecten worden voorlopig opgeheven door introductie van een suppletie-uitkering. Deze suppletie blijft van toepassing tot de verdeelmodellen sociaal domein binnen het gemeentefonds naar verwachting in 2021 integraal zijn aangepast.

Na de invoer van de nieuwe taken in het sociaal domein in 2015 hebben veel gemeenten, en ook de BMW-gemeenten, een koppeling gelegd tussen lasten en ontvangen baten voor deze taken en daar het uitgangspunt van budgetneutraliteit aan gekoppeld. In de kadernota 2018 is deze koppeling voor de eerste jaren losgelaten. Zoals in de kadernota is beschreven blijft het streven wel gericht op budgettaire neutraliteit. Nu het integreerbare deel van het sociaal domein wordt ingeweven in de algemene uitkering in 2019, wordt reguliere financiering verkregen. Daarmee wordt dezelfde methode gehanteerd als voor de meeste andere gemeentelijke taken. Het zal

hierdoor in de toekomst steeds lastiger worden om de relatie tussen de baten en lasten op dit gebied te blijven leggen.

Een andere opvallende wijziging in de meicirculaire is het vervallen van de voorschotregeling met betrekking tot het BTW-Compensatiefonds. Een aantal jaren geleden is een plafond in dit fonds gebouwd. Een overschrijding van dit plafond wordt toegevoegd aan de algemene uitkering en een overschrijding worden in mindering gebracht op de algemene uitkering. Tot nu werd een voorschot gegeven op de inschatting in welke mate de declaraties van gemeenten onder het BCF-plafond blijven. Met ingang van 2019 wordt in de circulaire geen voorschot meer geraamd. In de toekomst wordt jaarlijks op basis van de laatste inzichten bij de septembercirculaire van datzelfde jaar een voorschot gegeven dat vervolgens bij de meicirculaire in het volgende jaar zal worden afgerekend. In deze meicirculaire is dus geen voorschot meer opgenomen. De provincie adviseert echter, vanuit het voorzichtigheidsprincipe, om ook geen voorschotbedragen meer te ramen. In lijn met de verwerking in de kadernota, volgen we dit advies op.

Financiële effecten meicirculaire

In de Kadernota 2018 zijn de effecten van de maart-circulaire op onze begrotingspositie opgenomen. Daarbij hebben we een aantal correcties opgenomen, om te komen tot een reëel netto effect op het financieel perspectief. Voor een aantal correcties hebben we door de meicirculaire een redelijk concreet beeld van de gevolgen, die aansluiten bij de kadernota. De correctie voor wat betreft het "BTW-Compensatiefonds" is inderdaad in de meicirculaire ingevuld en dat geldt ook voor de post "onderuitputting 2017".

Als we kijken naar de invloed van de Meicirculaire dan zien we een negatief netto-effect ten opzichte van de maartcirculaire. Voor een deel heeft deze korting betrekking op een lagere prognose voor de te stijgen lonen en prijzen in de komende jaren. Deze lagere uitkering kan worden opgevangen door een verlaging van de stelpost, die we hadden opgenomen op basis van de hogere uitkering uit de maart-circulaire. Deze "korting" heeft dus netto geen effect op onze begrotingspositie. Verder valt de lagere uitkering te wijten aan het reeds genoemde effect van het BTW-Compensatiefonds en de onderuitputting 2017. Gelukkig hadden we hiermee in de kadernota al rekening gehouden.

Gevolgen begrotingspositie

De uiteindelijke gevolgen voor onze begrotingspositie als gevolg van deze Meicirculaire, in vergelijking met de opgenomen cijfers in de kadernota 2018, zijn als volgt:

Gevolgen Maartcirculaire (kadernota)

(bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022
Netto effect maartcirculaire	-42	-1.046	-1.913	-3.267

Gevolgen Meicirculaire

(bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022
Effect voor begrotingspositie	-542	-1.580	-2.367	-3.064
Invloed Meicirculaire	499	534	454	-203

De invloed van de meicirculaire is, in vergelijking met de cijfers in de kadernota positief voor de jaren 2019 – 2021, maar licht negatief voor het jaar 2022. Daarbij zijn we uitgegaan van dezelfde uitgangspunten als die we hebben gehanteerd bij de maartcirculaire in de kadernota. Hier passen nog wel de volgende opmerkingen bij.

In de meicirculaire is geen nadere informatie gegeven over de voortgang van het InterBestuurlijk Programma en evenmin over een verdeling van de stroppenpot sociaal domein. Waarschijnlijk

volgt hierover meer duidelijkheid in de september- of december-circulaire van dit jaar. In de bovenstaande cijfers hebben we derhalve rekening gehouden met de hieruit voortvloeiende consequenties zoals beschreven in de kadernota.

Voorstel

Wij stellen voor de geschetste effecten van de meicirculaire te betrekken bij de opstelling van de begroting 2019 voor de gemeente Het Hogeland.